

Επιστημονική, Εκπαιδευτική, Ερευνητική δραστηριότητα κατά την τελευταία δεκαετία.

Όνομα, ειδικότητα, θέση στο Ίδρυμα:

Νίκος Μπελαβίλας, Δρ Αρχιτέκτων Πολεοδόμος, Επίκουρος Καθηγητής

Εργαστήριο/Τομέας:

Εργαστήριο Αστικού Περιβάλλοντος, Τομέας II Πολεοδομίας και Χωροταξίας, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχ. ΕΜΠ

Σπουδές:

Διπλωματούχος Αρχιτέκτων Μηχανικός, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχ ΕΜΠ

Διδάκτωρ Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχ ΕΜΠ

Εκπαιδευτικό έργο:

Διδασκαλία σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα

Προπτυχιακά

1. Πολεοδομία I Αναλυτική προσέγγιση του αστικού χώρου (5^ο Εξάμηνο).
2. Πολεοδομία II Επεμβάσεις στον αστικό χώρο (6^ο Εξάμηνο).
3. Ιστορία Θεωρία 6 Η σύγχρονη εποχή (6^ο Εξάμηνο).
4. 8ο Συνθετικό Αρχιτεκτονική υπαίθριων δημόσιων χώρων σε αστικό και φυσικό τοπίο (8^ο Εξάμηνο).
5. 9ο Συνθετικό Αστικός Σχεδιασμός (9^ο Εξάμηνο).

Επιβλέπων σε Διαλέξεις και Διπλωματικές

Έχει υπό την ευθύνη του κατά μέσον όρο 3-4 διπλωματικές και διαλέξεις ανά εξάμηνο.

Μεταπτυχιακά

1. ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική-Σχεδιασμός του Χώρου-Κατεύθυνση Β Πολεοδομία-Χωροταξία.
2. ΔΠΜΣ Προστασία Μνημείων - Κατεύθυνση Α: Συντήρηση και αποκατάσταση Ιστορικών Κτιρίων και Συνόλων.

Επιβλέπων σε Διδακτορικές Διατριβές (υπό εκπόνηση)

1. Ευρυδική Κατσιάλη, «Η πόλη της Χαλκίδας. Πολεοδομική εξέλιξη της πόλης-λιμάνι την περίοδο της Τουρκοκρατίας (1470-1833)».
2. Γιώργος Καρατζάς, «Ιστορία και Χώρος. Ο ιστορικός αστικός χώρος ως μέσο προβολής ιδεολογημάτων, αντιλήψεων και κοινωνικών κατασκευών».
3. Μαρία Μπαλοδήμου, «Τα πέτρινα γεφύρια στο Ζαγόρι - Μελέτη δικτύου - Αρχιτεκτονικής – Καταγραφή».
4. Μιχαήλ Σιούλας, «Το δίκτυο της βιομηχανικής κληρονομιάς της Κύπρου».
5. Δημήτρης Πέττας, «Η Μεταβολή του Κοινωνικού και Πολιτικού Ρόλου του Δημόσιου Χώρου στη Κεντρική Αθήνα».

Συγγραφή διδακτικών βιβλίων, σημειώσεων (αριθμός, ενδεικτική αναφορά των σημαντικότερων)

Διδακτικές σημειώσεις για Πολεοδομία I, Πολεοδομία II, Ιστορία-Θεωρία 6, 9^ο Συνθετικό-Αστικός Σχεδιασμός.

Διδακτικές σημειώσεις για ΔΠΜΣ Αρχιτεκτονική-Σχεδιασμός του Χώρου και ΔΠΜΣ Προστασία Μνημείων.

Διοργάνωση σπουδαστικών εργαστηρίων σε συνεργασία με άλλες σχολές

Κοινό μάθημα για το Περιβάλλον με Σχολή Μηχ. Μεταλλείων-Μεταλλουργών.

Ερευνητικό έργο:

Ερευνητικά Προγράμματα: (αριθμός, ιδιότητα, ενδεικτική αναφορά των σημαντικότερων: χρονολογία, τίτλος, φορέας, ποσό χρηματοδότησης)

Συμμετοχή με την ιδιότητα του κύριου ερευνητή, συντονιστή ή επιστημονικού υπευθύνου σε 22 ερευνητικά προγράμματα. Εξ αυτών τα δύο, «Τεχνολογικό-Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου (1994-1997)» και «Άξονες χωροταξικής και Οικιστικής Οργάνωσης Πυρόπληκτων Περιοχών» 2008) είναι διατμηματικά ιδρυματικά προγράμματα του ΕΜΠ, 18 είναι προγράμματα της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχ. ΕΜΠ και ένα είναι πρόγραμμα του Τμήματος Αρχιτεκτόνων Μηχ. Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Ερευνητικά προγράμματα τελευταίας δεκαετίας:

1. «Μελέτη Σκοπιμότητας-Προμελέτη για τη δημιουργία Ενεργειακού Τεχνολογικού Πάρκου στο Λεκανοπέδιο Πτολεμαΐδας-Αμυνταίου με στόχο την ανάπτυξη του βιομηχανικού τουρισμού», Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας

2002-2004 (ερευνητής).

2. «Αξιοποίηση και επανάχρηση βιομηχανικού συγκροτήματος αποξήρανσης στα Τρίκαλα», Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων, 2003-2004 (επιστημονικός υπεύθυνος).
3. «Ιστορικά Μεταλλεία στο Αιγαίο, 19ος-20ος αιώνας», Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Κυκλάδων, 2005 (επιστημονικός υπεύθυνος).
4. «Ολοκληρωμένο Δίκτυο Τραμ στο Πολεοδομικό Συγκρότημα Αθηνών», Υπουργείο Μεταφορών, 2002-2008 (ερευνητής).
5. «Άξονες αναβάθμισης πολεοδομικού κέντρου Ελευσίνας», Δήμος Ελευσίνας, Αθήνα 2003-2006 (κύριος ερευνητής).
6. Ευρωπαϊκό πρόγραμμα LIFE Περιβάλλον: «Συνεργατική Περιβαλλοντική Αναγέννηση σε Πόλεις- Λιμάνια: Ο Κόλπος της Ελευσίνας το 2020», Δήμος Ελευσίνας, Δήμος Ασπροπύργου, Οργανισμός Λιμένος Ελευσίνας, Δίκτυο «Μεσόγειος SOS», Αθήνα 2006-2009 (επιστημονικός υπεύθυνος).
7. «Χωροθέτηση και ανάπτυξη του Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου στην πόλη της Λεμεσού-Α Φάση», Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Λεμεσού και Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα 2007 (κύριος ερευνητής).
8. «Πιλοτικές προσεγγίσεις για την ανασυγκρότηση των πυρόπληκτων περιοχών», Αθήνα 2007-8.
9. «Μητροπολιτικό Πάρκο Υψηλού Πρασίνου στο πρώην Αεροδρόμιο Ελληνικού» 2010 (επιστημονικός υπεύθυνος).
10. «Ελεύθεροι και πράσινοι χώροι στον Πειραιά» 2010 (επιστημονικός υπεύθυνος).
11. «Άξονες αναβάθμισης ιστορικού κέντρου Πρέβεζας» 2010 (επιστημονικός υπεύθυνος).
12. «Μουσείο Μεταλλείας-Μεταλλουργίας στο Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου», 2009-2012 (επιστημονικός υπεύθυνος).
13. «Καταγραφή, αξιολόγηση και προτάσεις αντιμετώπισης των δυσλειτουργιών του δικτύου βρεφονηπιακών σταθμών στον Δήμο Αθηναίων», 2012-2014 (επιστημονικός υπεύθυνος).

Δημοσιεύσεις ερευνητικού έργου: (βιβλία, άρθρα, ανακοινώσεις – αριθμός, ενδεικτική αναφορά των σημαντικότερων)

Βιβλία:

Μονογραφίες

1. Ν. Μπελαβίλας, *Λιμάνια και Οικισμοί στο Αιγαίο της Πειρατείας*, Εκδόσεις Οδυσσέας, Αθήνα, 1998.
2. Ν. Μπελαβίλας, *Τόποι Ανθρώπων - σχόλια για το χώρο και την πολιτική*. Εκδόσεις ο Πολίτης, Αθήνα 2005.

Συλλογικοί Τόμοι

1. Χρ. Αγγριαντώνη, Ν. Μπελαβίλας (επιμέλεια), Β. Παναγιωτόπουλος, Γ. Πολύζος, κ.α., *Ιστορικός Βιομηχανικός Εξοπλισμός στην Ελλάδα*, Εκδόσεις Οδυσσέας & Πανεπιστημιακές Εκδόσεις ΕΜΠ, Αθήνα 1998.
2. Λ. Μενδώνη, (επιμ.), Χρ. Αγγριαντώνη, Δ. Δημητρόπουλος, Λ. Καλλιβερέτακης, Ν. Μπελαβίλας, κ.α., *Ιστορία το Τοπίου και Τοπικές Ιστορίες*, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών και Υπουργείο Αιγαίου, Αθήνα 1998.
3. Τ. Κουμπής, Θ. Μουτσόπουλος, R. Scoffier (επιμέλεια), Ν. Μπελαβίλας κ.α., *Athens-Absolute Realism*, Ελληνική συμμετοχή στη 8^η Διεθνή Έκθεση Αρχιτεκτονικής Biennale Βενετίας 2002. Εκδόσεις Futura, Αθήνα 2002.
4. Σπ. Ασδραχάς, Αν. Τζαμτζής, Τζ. Χαρλαύτη (επιμέλεια), Ν. Μπελαβίλας, *Η Ελλάδα της Θάλασσας*, Εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2004.
5. Λ. Παπαδόπουλος, Η. Κωνσταντόπουλος (επιμέλεια), Ν. Μπελαβίλας κ.α., *Αιγαίο, Διάσπαρτη Πόλη*, Ελληνική συμμετοχή στη 10^η Διεθνή Έκθεση Αρχιτεκτονικής Biennale Βενετίας. Εκδόσεις Futura, Αθήνα 2006.
6. Π. Δουκέλης (επιμέλεια), Ν. Μπελαβίλας, κ.α., *Το Ελληνικό τοπίο. Μελέτες ιστορικής γεωγραφίας και πρόσληψης του τόπου*, Εκδόσεις Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα 2006.
7. Ε. Μαίστρου, Δ. Μαυροκορδάτου, Γ. Μαχαίρας, Ν. Μπελαβίλας (επιμέλεια), Λ. Παπαστεφανάκη, Γ. Πολύζος, *Ανώνυμη Ελληνική Εταιρεία Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων (1909-1993)*, Πολιτιστικό Ίδρυμα Ομίλου Πειραιώς, Αθήνα 2007.
8. Ν. Μπελαβίλας, Λ. Παπαστεφανάκη (επιμέλεια), *Ορυχεία στο Αιγαίο*, Εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2009.
9. Φ. Βαταβάλη, Ν. Μπελαβίλας, *Οδηγός για το περιβάλλον: Πράσινο & ελεύθεροι χώροι στην πόλη*, WWF Ελλάς, Αθήνα 2009.
10. Κ. Χατζημιχάλης (επιμέλεια), Ν. Μπελαβίλας κ.α. *Σύγχρονα ελληνικά τοπία. Γεωγραφική περιήγηση από αέρος*. Εκδόσεις Μέλισσα, Αθήνα 2010.
11. Β. Μελάς, Γ. Τόλιας, Ν. Μπελαβίλας, *Το Αιγαίο Πέλαγος. Χαρτογραφία και ιστορία, 15ος - 17ος αιώνας*, Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τράπεζας, Αθήνα 2011.
12. Γ. Βλάχος, Γ. Καρέτσος, Ν. Μπελαβίλας, Θ. Παπαγιάννης, κ.α., *Η Ελλάδα τότε και τώρα: Διαχρονική χαρτογράφηση των καλύψεων γης, 1987-2007*. WWF Ελλάς, Αθήνα 2012.

17 ανακοινώσεις του από τη συμμετοχή του σε συνέδρια και συμπόσια, έχουν δημοσιευθεί σε τόμους πρακτικών στην Ελλάδα, την Ιταλία και τη Γαλλία. Έχουν δημοσιευθεί 42 επιστημονικά άρθρα του σε περιοδικά με ή χωρίς κριτές, μεταξύ

των οποίων τα έντυπα περιοδικά *Γεωγραφίες, Αειχώρος, Patrimoine de l'industrie* και τα ηλεκτρονικά *Monumenta, Greek Architects (GRA)*.

Εφαρμοσμένο επιστημονικό έργο:

Αρχιτεκτονικό/καλλιτεχνικό έργο:

Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου, 1994-1997 (συμμετείχε ως συντονιστής μελετών και έργων του Γραφείου Λαυρίου ΕΜΠ).

Κέντρο Τεχνικού Πολιτισμού-Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης, 1998-2000 (συμμετείχε ως τεχνικός σύμβουλος έργου).

Ταινιοθήκη της Ελλάδος, 2007-2010 (συμμετείχε ως αρχιτέκτων μελετητής και σύμβουλος επίβλεψης έργου από κοινού με τη Β. Τροβά).

Δημοσιεύσεις αρχιτεκτονικού/καλλιτεχνικού έργου: (βιβλία, άρθρα, ανακοινώσεις, εκθέσεις – αριθμός, ενδεικτική αναφορά των σημαντικότερων)

Αρχιτεκτονικό έργο των Ν. Μπελαβίλα-Β. Τροβά έχει δημοσιευθεί στα περιοδικά Αρχιτεκτονικά Θέματα, World of Buildings, Greek Architects, Architecture Mediterraneene κ.α. Βραβευμένες μελέτες τους έχουν εκτεθεί και δημοσιευθεί σε καταλόγους εκθέσεων στην Ελλάδα, τη Γαλλία και την Ισπανία.

Διακρίσεις, βραβεία: (αριθμός, ενδεικτική αναφορά των σημαντικότερων)

Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός Euroran 2, 1991 (Έπαινος με Β. Τροβά, Τ. Νούσια).

Διεθνής Αρχιτεκτονικός Διαγωνισμός για το Μουσείο Εναλίων Αρχαιοτήτων-Πολιτιστική Ακτή Πειραιά (3^ο Βραβείο με Γ. Κίζη, Κ. Κίζη, Β. Τροβά).

Αναφορές του έργου από τρίτους: (αριθμός, ενδεικτική αναφορά των σημαντικότερων)

31 αναφορές και ετεροαναφορές στο Google Scholar (ανάκτηση 30-12-2102).

Λοιπή επιστημονική δραστηριότητα (μέλος διεθνών επιστημονικών οργανισμών, οργάνωση επιστημονικών συνεδρίων, επιμέλεια εκδόσεων, κλπ....)

Συμμετείχε σε 6 Επιστημονικές Επιτροπές Συνεδρίων. Το 2012 επιμελήθηκε από κοινού με τους Θ.Τάσιο, Γ.Καλογήρου και Μ.Ασημακόπουλο τους δύο τόμους των Πρακτικών του Επιστημονικού Συνεδρίου «170 χρόνια Πολυτεχνείο, οι Μηχανικοί και η Τεχνολογία στην Ελλάδα» το οποίο πραγματοποιήθηκε στο ΕΜΠ τον Μάρτιο 2009.

Μέλος της Ε.Ε. και της Επιτροπής Κριτών του Διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού ARES-UIA και TEE (2007).

Μέλος του ΔΣ της Εταιρείας Ιστορίας της Πόλης και της Πολεοδομίας (2000-2004).

Μέλος του Ελληνικού Τμήματος TICCIH (1997-), Πρόεδρος του ΔΣ (2004-2009), Μέλος της Εθνικής Επιτροπής (2009-).

Μέλος του Ελληνικού Τμήματος ICOMOS (2007-).

Επιστημονικός αξιολογητής του ICOMOS για το World Heritage List της UNESCO (Japan 2007, Spain & Slovenia 2009, 2011).